

Persconferentie Viersels Gebroekt

8 februari 2023

Dames en heren,

We staan hier aan de rand van het **Viersels Gebroekt** in Zandhoven. Dit gebied maakt deel uit van **de vallei van de Kleine Nete**, waar we intussen **zo'n 10 jaar samenwerken** aan een **klimaatrobuuste vallei**.

Vandaag maakt u kennis met een **mooi voorbeeld** van deze samenwerking: de **afgraving** van een in het verleden **opgehoogd overstromingsgebied**, zodat er opnieuw meer ruimte komt voor water en natuur.

Uitleg over het project zelf, krijgt u van andere sprekers.

Ik verduidelijk graag, '**waarom we een bedrag van 1 860 000 euro investeren in het herstel van dit gebied?**'

Luister even mee naar de historische staat van deze vallei. Uit onderzoek en berekeningen van het **Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek** blijkt er een groot verschil te bestaan tussen de huidige en de oorspronkelijke toestand van dit gebied.

In de jaren 50 bestond de vallei van de Kleine Nete tussen Retie en Lier uit maar liefst **6200 hectare** aan zogenaamde **wetlands**.

Wetlands zijn gebieden die van nature nat en drassig zijn en geregeld overstromen. Deze *wetlands* **fungeren in natte periodes als sponzen**: ze nemen het teveel aan water op. **In droge periodes geven ze het water geleidelijk af.**

Sinds de jaren 50 is er veel veranderd. Ook voor deze vallei helaas! **Van die 6200 ha wetlands schoot er in 2014** nog slechts **een kleine 900 hectare over.**

Grote delen van de vallei werden gedraineerd, opgehoogd en ontwikkeld. Kortom, in die relatief korte periode **vernietigden we meer dan 85% van de vallei!**

Is dat een probleem?, hoor ik u denken.

Het antwoord luidt kort en krachtig: JA!

Door die aanpassingen aan de vallei zijn we nu veel **kwetsbaarder** voor de **weersextremen**, die het gevolg zijn van de klimaatverandering.

We krijgen te maken met **meer droogte én meer wateroverlast**. En dat leidt tot grote schade voor de natuur, de landbouw en de bebouwing.

Afgelopen zomer bereikte dat een piek: **juli en augustus 2022** waren de **droogste zomermaanden** sinds het begin van de metingen van het KMI.

We kropen ternauwernood door het oog van de naald:

Het debiet van de **Maas** was **alarmerend laag**. Daarmee kwam de watervoorziening van het **Albertkanaal** in het gedrang. Ook het waterpeil in de dokken van **de haven van Antwerpen** dreigde **onder het minimumniveau** te zakken.

Steeds ingrijpendere **droogtmaatregelen** waren noodzakelijk, met grote gevolgen voor scheepvaart, landbouw en bedrijven.

Zeer **drastische maatregelen** zoals **diepgangbeperkingen** voor scheepvaart of een **inamebeperking voor drinkwaterproductie**, waren ei zo na nodig.

Kortom: de gevolgen van de klimaatverandering voelen we steeds scherper. We zullen ons dus moeten aanpassen aan deze nieuwe werkelijkheid.

Laat nu net **gebieden met een hoog waterbufferend vermogen**: de *wetlands*, cruciaal zijn om deze weersextremen op te vangen.

Daarom dus investeren we 1 860 000 euro om dit gebied terug te herstellen als overstromingsgebied, zodat het kan fungeren als **waterbuffer voor heel de omgeving**.

Dat komt meteen ook de noodzakelijke **biodiversiteit** ten goede. De echte deskundigen gaan daar dieper op in.

Voor ik het woord geef aan **Daniël Josten** van ANB, nog dit.

Dit project past in de visie 'vallei van de Kleine Nete tussen Albertkanaal en Lier', die hier, in de schoot van de coördinatieopdracht is uitgewerkt.

Het gaat om een van de **vele projecten** binnen de **coördinatieopdracht van de Kleine Nete**. Een veelheid aan projecten die een **klimaatrobuuste** vallei tot doel hebben.

Een vallei waarin een nieuw **evenwicht** tot stand gekomen is tussen de legitieme landbouwbelangen, ruimte voor water waarvan de ecologische kwaliteit goed is, veerkrachtige natuur, erfgoed, landschap en bewoning.

Een evenwicht dat om kan met de schokken en extremen die het gevolg zijn van de klimaatverstoring.

Ondertussen investeren we **bijna 30 miljoen euro** in de vallei. Wat al deze projecten al hebben opgebracht en hoe het toekomstbeeld eruitziet kan u bekijken op onze website www.kleinenete.be.

Binnenkort vieren we 10 jaar samenwerking in de vallei van de Kleine Nete met de **Netedagen**. Ze passen binnen de **Vlaamse Waterdagen** van **18 tot 26 maart**. Neem zeker eens een kijkje op www.waterdagen.be voor meer info over de activiteiten tijdens die week.

Tot slot, maar zeker niet in het minst: heel veel dank aan **alle partners** die dit project mee hebben waargemaakt: Natuurpunt, minister Demir en Departement Omgeving met Blue Deal-middelen, ANB, de Vlaamse Milieumaatschappij, het provinciebestuur, de gemeente Zandhoven én de Vlaamse Waterweg.